Niedosłuch u dzieci

Data aktualizacji
2024-10-04

Niedosłuch to nieprawidłowe przewodzenie lub odbiór dźwięków – w jednym lub obojgu uszu. Może być łagodny, umiarkowany, ciężki albo głęboki (jego skalę mierzy się w decybelach). Czasami towarzyszą mu dodatkowe problemy – szumy uszne czy zawroty głowy.

> **Jeśli niedosłuch nie zostanie dostatecznie wcześnie rozpoznany, zaburzy rozwój intelektualny, społeczny i emocjonalny dziecka.**

Dziecko, które nie słyszy ludzkiej mowy, nie nauczy się mówić. Jeśli zacznie się uczyć zbyt późno, wady wymowy mogą zostać u niego już na zawsze.

Przyczyny

Niedosłuch u dzieci może być genetyczny – dziedziczny lub niedziedziczny. Dotyka 2–3 dzieci na 1000 urodzeń. Bywa też nabyty – gdy słuch zostaje uszkodzony przez przyczynę zewnętrzną.

Najczęstsze przyczyny nabytego niedosłuchu u dzieci to:

- hałas
- głośna muzyka
- używanie słuchawek dousznych
- przyjmowanie leków ototoksycznych
- przewlekłe zapalenia ucha
- przewlekłe nieropne zapalenie ucha środkowego
- zapalenie opon mózgowych.

Sygnały

Twoje dziecko może mieć problem ze słyszeniem, jeśli:

- nie reaguje, gdy do niego mówisz
- prosi o powtarzanie wypowiedzi
- przekręca słowa lub niewyraźnie mówi
- słucha telewizji lub komputera głośniej niż inni
- mówi głośniej niż zazwyczaj
- zwraca się jednym uchem do źródła dźwięku
- uskarża się na ból ucha lub hałas w uszach
- izoluje się od rówieśników.

Skonsultuj się wtedy z lekarzem i zbadaj słuch swego dziecka.

Profilaktyka

Niedosłuch można wykryć już u noworodka. W Polsce wszystkie dzieci przechodzą badanie słuchu tuż po narodzeniu. Finansuje to Program Powszechnych Przesiewowych Badań Słuchu u Noworodków.

Badania słuchu są bezpłatne zawsze, nie tylko zaraz po narodzeniu. Są bezbolesne. Pomagają określić, czy niedosłuch faktycznie występuje, stwierdzić jego rodzaj i stopień.

Możesz ustrzec swoje dziecko przed niedosłuchem:

- szczepiąc je – choroby, a niekiedy i lekarstwa potrafią poważnie uszkodzić słuch, więc lepiej ich uniknąć
- lecząc powszechne choroby uszu – nigdy ich nie lekceważ!
- pilnując, jak głośno słucha muzyki, dźwięków z komputera i telewizora – naucz je, by ostrożnie korzystało ze słuchawek.

Rozwiązania

Jeśli Twoje dziecko niedosłyszy – i jest to stały, nie chwilowy ubytek słuchu – najpewniej będzie nosiło aparat słuchowy lub będzie miało założony implant ślimakowy. Decyzję podejmie lekarz w zależności od stopnia i rodzaju niedosłuchu.

Koszt aparatu słuchowego

Na aparaty słuchowe możesz otrzymać dofinansowanie z NFZ – jeśli otrzymasz zlecenie na wyroby medyczne. Może je wystawić tylko odpowiedni lekarz specjalista (np. laryngolog), do którego musisz mieć skierowanie.

W zależności od orzeczonego stopnia niepełnosprawności i kryterium dochodowego wsparcie otrzymasz także z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Zwróć się po nie do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie lub Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (MOPR lub PCPR).

Koszt implantu ślimakowego

Koszty założenia implantów ślimakowych pokrywa NFZ.

Dopasowywanie wkładki dousznej przez protetyka słuchu

W przypadku aparatów słuchowych bardzo ważne znaczenie ma prawidłowo dopasowana wkładka douszna. Za mała lub niewygodna może sprawiać, że nawet najlepiej dopasowany aparat się nie sprawdzi. Uszy dziecka rosną – wkładki trzeba więc wymieniać regularnie.

Kontrolą aparatów słuchowych Twojego dziecka i dostosowaniem ich do jego potrzeb zajmuje się protetyk słuchu. Zwłaszcza na początku noszenia aparatów słuchowych potrzebnych będzie u niego co najmniej kilka wizyt.

Opieka logopedyczna

Dzieci prawidłowo rehabilitowane zwykle komunikują się językiem mówionym. Ale niedosłuch sprawia, że mogą mieć problem z wymową. Mogą skorzystać z opieki logopedycznej np. w szkole lub w gabinetach psychologiczno-logopedycznych.

Opieka psychologiczna

Noszenie aparatów słuchowych to nie wstyd – ale dzieci mogą być wrażliwe na tym punkcie. Warto zaopiekować się nimi pod tym względem, gdy idą do przedszkola lub szkoły. Współczesna technologia sprawia, że aparaty słuchowe są obecnie bardzo małe i często atrakcyjne wizualnie. Powinno to pomóc niedosłyszącemu dziecku, ale nie zakładaj, że jeśli dziecko nic na ten temat nie mówi, to wszystko jest w porządku.

Przeczytaj także

Zlecenia na wyroby medyczne

W ramach określonych limitów i ubezpieczenia zdrowotnego można ubiegać się o refundację zakupu wyrobów medycznych. Sprawdź, jak to zrobić

Jak dbać o słuch

Pacjenci często bagatelizują pierwsze objawy pogorszenia słuchu. Wielu z nich nie zgłasza się po pomoc nawet wtedy, gdy niedosłuch poważnie utrudnia im życie

Ortodonta dla dzieci

Dbanie o zęby dzieci to nie tylko nauka szczotkowania. Warto także zatroszczyć się o prawidłowy zgryz. Zajmuje się tym ortodonta